

Izjaja vsak četrtik in veča s poštno vred ali v Mariboru s poštnim na dom za celo leto 40 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Leven Jugoslavije 50 K. Naročnina se pošlje na upravišče "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Dni se dopolnjuje do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje "Katal. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravišče sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglaševanje primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste. Telefon št. 220.

10. številka.

Maribor, dne 10. marca 1921.

55. letnik.

Samostojni podpihujejo

Samostojni povdarjajo na vsa usta, da so tudi kristjani, verni otroci katoliške cerkve. Ta usta pa so polna samih laži in prevar. Njih predniki, štajerčanci in pristaši narodne stranke na Stajerskem, so tudi pri vsaki priliki povdarjali svoje tudikršćanstvo, katero pa so kazali s tem, da so v plajskem nemškutarskem glasilu blatili naše verske svetinje in v celjskem slovensko-liberalnem listu psovali krščanstvo kot strup iz Judeje. Take vrste tudikristjani so naši samostojni, ki se so rodili iz protimoralnega zakona med nemškutarstvom in slovenskim podeželskim liberalizmom.

Svoje pravo krščansko katoliško vernost so naši samostojni pokazali v Beogradu. V ustavotvorni skupščini gre zato, da se v ustavi določi razmerje med cerkvijo in državo. Če bi samostojneži bili istinito krščanskega mišljenja, bi morali se potegovati za to, da država prizna naši cerkvi svobodo in vse njene pravice, da ji ne dela težav in ovir, da ne izvršuje nad njo pritiska in nasilja, marveč ji naklanja zaščito in pomoč. Mesto tega pa samostojni zahtevajo, naj bo cerkev dekla, nad katero izvršuje država kot gospa nadzorovalno oblast. Ta oblast države nad cerkvijo bi se naj ustanovila v takozvanem "kanceljarsko-paragrafu", ki izroča prižnico in spovednico in sploh vso hišo božjo, pridige in vse bogoslužje in sploh celo izvrševanje duhovniške službe pod kontrolo države in njenega pooblaščenca — žandarja. Tak paragraf nasprotniki cerkve olupševalno imenujejo za brano zlorabe vere v politične svrhe, ali v strankarske namene.

Tak paragraf zoper namišljeno zlorabo vere, katere v resnici ni, daje cerkvenim nasprotnikom najpripravlnejši povod za zlorabo državne oblasti zoper cerkev in njene služabnike. Pomislimo, kaj bi se moglo zgoditi in se tudi bo zgodilo! Če duhovnik na prižnici vstane v obrambo katoliške zakonske zveze ter imenuje civilni, le samo pred državno oblastjo sklenjeni zakon tako, kakor ga imenuje katoliška cerkev, namreč nezakonito, prebelsko zvezo, ali ne bo državna oblast, nahujskana od liberalcev in socialistov, to imenovala zlorabo vere in takega duhovnika, ki samo vrši svojo vestno dolžnost, na temelju kanceljarskega paragrafa kaznovala? In če duhovnik v cerkvi brani naše katoliško stališče o potrebi versko-nravnih, torej za katoliške otroke katoliško-nravnih vzgoje ali ga državna oblast, ki si krivično prisvaja izključno oblast nad vzgojo v šoli ter verski poduk poriva vun iz šole,

boj zoper kat. Cerkev.

le, ne bo zaradi te "zlorabe vere" pozvala na odgovor in ga kaznovala?! Ali je duhovnik res izrabljaj vero v politične ali strankarske svrhe? Oznanjal je samo nauk katoliške cerkve in če bi ravnal drugače, bi bil nezvesti cerkveni služabnik.

Polemikam ni na strani cerkve in njenih služabnikov nobena zloraba, vsa zloraba je na strani liberalcev in socialistov, ki državo stavlja nad cerkev, da bi ložje dosegali svoje strankarsko-politične cilje.

Zato pa tudi nobena evropska država nima v svoji ustavi določbe, ki se imenuje kanceljarski paragraf. In verjetno je, če bi pametni možakarji med kulakari delali ustavo za svojo afriško državo, da ne bi v njo sprejeli tako nazadnjaške in krivične določbe, kakor je ta paragraf.

In kdo je v Beogradu sprožil ta nazadnjaški in nesramno-nasilni zakon? Morda Srbi? Ne! To so storili slovenski samostojni — kmetje.

"Kmetijski list" piše v svoji številki od 3. marca: "Ponašamo se s tem, da so pokazali ravno naši poslanci pravi verski zmisel in največ pripomogli, da postane kanceljarski paragraf zakon." Naši samostojneži se torej ponašajo s tem, da so kat. cerkev ponižali do uloge sužnje, ki ne sme ne storiti ne govoriti drugače, kakor to dovoljuje njena gospodarica — država? Lepi otroci, ki tako nesramno ponižujejo svojo mater! Lep polm imajo ti tudikristjani o Kristusovem nauku in o dostojanstvu in nalogi njegove cerkve!

In zakaj je tega zakona treba zlasti v Sloveniji? "Kmetijski list" odgovarja v omenjeni številki od 3. marca: "Glede na podivjane razmere zlasti v Sloveniji, — kjer se cerkev prav v zadnjem času zopet grdo in brezvestno zlorablja."

Slovenski kmetje, zdaj pa veste, zakaj ste samostojne poslance poslali v Beograd. Poslali ste jih zato, da v Beogradu psujejo in zasramujejo verne katoliške Slovence ter lažejo o katoliški cerkvi, da vladajo pri nas podivjane cerkvene razmere!

Stor Gospodar stane za celo leto 40 K, za pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Ne pozabite takoj obnoviti naročnine.

Kmet plačuj, da ne bo oškodovan velekapital!

Našega kmeta danes najbolj pritiskata davčni vijak in pa draginja. Davki so od dne do dne večji, draginja tudi kmetu najpotrebnejših življenskih potrebščin vedno raste, da je že danes najštedljivejši srednji kmet prisiljen, da zleze zopet v dolgove.

Naša beogradska vlada bi morala imeti vpogled v vedno bednejše stanje kmeta in kot agrarna država skrbeti za to, da se kmeta, ki je temelj naše države, ne odira s pretiranimi cenami za življenske potrebščine.

V zadnjem času se je pojavilo na svetovnih trgih veselo dejstvo padanja cen raznemu blagu, katerega posredno rabi kmet. Znižanje cen raznih življenskih potrebščin so zaznali tudi naši trgovci in se ustrašili tega dejstva.

Jugoslovanski trgovci so si namreč napolnili ob času draginje svoje zaloge in magacine z manjvrednim blagom, katerega razprodajajo sedaj med odjemalce po zelo visokih cenah. V inozemstvu so sedaj padle cene blagu, katerega se imajo nakopičenega v svojih surambah. Trgovci so se zbal izgube in si poiskali od pomoči tamkaj, kjer jo najdejo vsi pod palcem mastni ljudje — pri beogradske vladi, dobro vedo, da je ministrska gospoda iz demokratičnih krogov zaščitenca velekapitala trgovskega in bankirskega kova.

Danes že lahko beležimo, da je posredovanje trgovskih krogov uspelo pri beogradske vladi, ki bo tudi tokrat skrila pod svoj demokratični zaščitni plašč trgovske kroge, da ne bodo trpeli kake škode pri padanju cen, ampak, da bodo tudi zanaprej reševali kapitalistični žep odjemalci v Jugoslaviji, ki v naši državi ne bodo deležni že tolikan žaželjenega blaga — znižanja cen. Da našim trgovcem ne bo treba znižati cen, že izdelujejo v Beogradu načrti za pet do desetkratno povišanje celim vrstam carinskih postav in to ne samo za predmete, ki jih izdelujemo doma, ampak tudi mnogim življenskim potrebščinam ter predmetom, katere uvažamo iz drugih držav in ki so postali sedaj že cenejši. Carina na uvoz v tujini cenega blaga se bo sedaj od pet do desetkrat po višala, toraj naši trgovci v Jugoslaviji ne bodo šli s cenami pri blagu, katero je v tujini po ceni kupljeno, navzdol, ampak bo ostalo pri starih visokih cenah, ki bodo pri nas mogoče še poskočile. Trgovci ne bodo pri že davno naročenem starem in dragem blagu nič izgubili pri povišanju carine novemu — dobremu in cenemu

blagu, katerega nam ponuja sedaj tujina.

S povišanjem carine na uvoz najpotrebnejših predmetov je Beograd zaščitil pred izgubo onega, ki je pri nas v Jugoslaviji najbolj bogat in ki najbolj odira naše ljudstvo — trgovce, narod pa je pri vedno višjih davkih izročil dosednji in najbrž še večji draginji.

Velekapitalistične manjšine se varuje pred izgubo; jugoslovanski kmetijski narod pa se prepusti nadaljnemu neznošenemu odiranju velekapitala, katerega ščiti trgovinski minister demokrat dr. Vekoslav Kukovec.

Naši samostojni, ki so bili pred volitvami polni obljub, kako se bodo potegovali v Beogradu za znižanje davkov in pobijanje draginje, sedaj ne samo, da se niti ne zmenijo, kako bi olajšali pritisk davčnega vijaka, da bi nastopili proti zvišanju uvozne carine kmetu najpotrebnejšega, ampak celo silijo na vse pretege v sedanjo vlado, ki le kmeta vsestransko izmzgava, za milijonsko bogate trgovce pa se zavzame, kjer je le sploh mogoče.

Kmetje, dobro pomnite: Raznemu kmetu potrebnemu blagu bi bile cene padle, a pri nas ne bodo, ker pripravljata finančni minister in liberalni minister trgovine dr. Kukovec povišanje uvozne carine, da obvarujeta izgube svoje politične ljubčke — trgovce!

Za vedno rastočo draginjo pri blagu se lahko marsikateri kmet zahvali liberalen dr. Kukovec, ki je duševni oče samostojnežev, ki se bodo vrtnili v sedanjo vlado, da bodo pomagali skupno z demokrati odirati kmeta potom davkov, varovali in negovali pa velekapitaliste, ki so v taboru liberalcev ali pa Samostojne.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS. Ustavni odbor v Beogradu se je pečal v zadnjem času z volilno pravico uradništva. Zakon določa, ako je izvoljen državni uradnik poslanecem, zgubi za dobo po slanečevanju državno službo. Nadalje je ustavni odbor sklepal še o ohih čleh ustave, ki se pečajo z državnim gospodarstvom in govore o vojski. Danes je dospel ustavni odbor do zadnjega člena ustave. Zemljoaradniki so se sprli med seboj. Slovenski samostojni hočejo za vsako ceno v vladi in kandidirajo poljedelskim ministrom mesarja — ne kmeta! Puclja. Naše zasedeno ozemlje bodo Italijani izpraznili do 1. maja.

Zaklad na otoku.

iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Sel sem za njim v sobo in živo sem opazil kako velik razloček je bil med znano in skrbno opravljenim zdravniškim ter njegovim mirnim, prijaznim obnašanjem — pa med našim umazan, okornim in zamarnim morarnjem, ki je pijan slonel v svojem kotu za mizo in si z rokami podpiral težko glavo.

In že je spet začel svojo hripavo, staro pesem:

"Umrl je in na njegov zabol

Pečunast se jih je vrglo koj —"

Izpočetka sem si domišljeval, da je ta zabol, ki ga toliko opeva, tisti, ki ga je imel shranjenega v svoji sobi in v sanah sem, ne vem zakaj, spravil kapitanov kovčeg v zvezo z njegovim enonožnim morarnjem. Toda navadili smo se njegove vedno enolične pesmi, in nihče se več ni zmenil zanjo. Le zdravniku je bila tisti večer nova in opazil sem, da ni napravila prijetnega vtisa nanj. Nevoljno je za trenutek dvignil glavo, pa se je kmalu zopet

vglobil s starim vrtnarjem v pogovor o nekem novem zdravilu zoper tiganje v nogah.

Ob glasovih svoje pesmi se je kapitan popolnoma zdrnil iz svoje pijane zasplosti, vedno vsiljiveje je pel in nazadnje udaril z roko po mizi.

Vedeš smo, kaj to pomeni. Glasovi so utihnil, molk je nastal v sobi. Le dr. Livesey je nadaljeval svojo razpravo z vrtnarjem. Jasno in s popolnoma mirnim glasom je govoril, in pri vsaki drugi, tretji besedi prav živahno potegnil iz svoje pipe.

Kapitan je nekaj časa strmel vanj in udaril iznova po mizi, strmel še huje in konečno robato zarohnel:

"Mir tam na krovu!"

"Ali ste mene mislili?" je vprašal zdravnik in ko mu je sirovež pritrtil, je pristavil:

"Le eno vam povem: Če bodeš takole pijančevali, bo svet kmalu umel enega takega umazanega — potepuha manj!"

Silno je vzrastel stari pijanec. — Plaval je po konecu, potegnil iz žepa mornarski nož, ga odprl in vihtel po

zraku ter grozil, da bo zdravnika pribodel k zidu.

Dr. Livesey se ni genil. Preko rame mu je rekel, kakor prej, z mirnim, krepkim in razločnim glasom, da ga je bilo slišati po vsej sobi:

"Ako ne spravite tistega vašega noža takoj zopet v žep, vam obljubim pri svoji časti, da vas dam pri prvem sodnem zasledanju obesiti!"

Srepa sta se gledala nekaj časa. Pa kmalu je kapitan povslel oči, pospravil nož in godrnja je kakor tepen pes zlezal nazaj za svojo mizo.

"Takole!" je dejal zdravnik. "In še eno si zapomnite! Sedaj ko vem, kakšen potepuh se potika po mojem okraju, vas dam nadzorovati dan in pa noč. Jaz nisem samo zdravnik, ampak tudi član sodnega dvora. Gorje vam, če slišim pritožbe o vaših nasilstvih in sirovoših! Spoditi vas dam in izgnati čisto, kakor psa! — Naj vam to svarelilo zadostuje!"

Hlapec je pripeljal konja pred gostilniška vrata in zdravnik je odzadel. Kapitan pa je držal jezik za zobmi ter bil miran tisti večer in še dolgo potem.

II.

Tako smo preživeli jesen in prišli v zimo.

Kapitan nas ni več toliko nadlegoval s svojo nasilno sirovostjo, vdal se je še huje pijaci, plačal pa ni ničesar.

Pripetili so se pa skrivnostni dogodki, ki so nas nazadnje vendar le rešili pijanega kapitana, meni in mojemu življenju pa prinesli nepričakovane in neverjetne doživljaje. —

Zima je bila huda in trda. Zmrzvalo je in ledeni viharji so stresali hišo. Oče je slabel bolj in bolj in ni bilo upanja, da bi dočkal pomlad. Ležal je neprestano in mati in jaz sva imela vso skrb za gostilno na najinih ramenih. Za našega nečlovega gosta se nisva utegnila mnogo brigati.

Nekoga zgodnjega jutra v mesecu prosincu je bilo. Mraz je ščipal v nos in ušesa, sneg je kril tla, dravje in zidovje, morje je v počasnih drobnih valovih udarjalo ob očiščje, solnce je viselo nizko in daleč tam za morjem — njegovi žarki so komaj obsevali vrbove gričev, nas pa so pustili v mrzli senči.

(Dalje prih.)

ITALIJA. Zelo ljuti nemiri so bili zadnje dni v mestu Florenc in v okolici. Pobijali in streljali so se med seboj delavci in fašisti. Ti boji so zahlevali 300 ranjenec in 20 mrtvih.

NEMCIJA. Ententa je naložila Nemčiji v Parizu plačilo ogromne vojne odškodnine in povrh še morajo plačevati Nemci skozi 42 let 12% od vsakega svojega izvoza. Tem bremenom so se uprli Nemci na konferenci v Londonu. Ker se Nemci branijo temu ogromnemu plačilu, so prekinili zavezništvo z Nemčijo zveze in začeli zasebati nemška mesta po svojih četah. Kako bo iztekel vojaški nastop entente napram Nemčiji še danes ni znano.

POLJAKI IN ROMUNI so sklenili vojaško zvezo v svrhu obrambe, ako bi se ene ali druge države lotile boljševiske čete na spomlad.

RUSIJA. Protiboljševska vstaja se širi po celi Rusiji. Glavni izvor protisovjetskega gibanja je mesto Kronstadt, odkoder je korakalo 37.000 mož proti Petrogradu, a so jih boljševiske čete po luti bitki ustavile. V Sibiriji se je zbralo 27.000 kozakov in 5000 kmetov, ki hočejo strmoglaviti boljševiško vlado.

Protestni shodi.

zoper protiverskim nakanam protikršćanskih strank se vršijo po tem - le redu:

V ptujskem okrajnem glavarstvu:

Dne 13. marca 1921 v Ptuj ob 8. uri zjutraj, v Dornovi ob 11. uri po pozni maši, pri Sv. Marjeti niže Ptuj ob 3. uri zjutraj, v Osluševih ob 2. uri popoldne in na Vurbergu ob 11. uri dopoldne.

Dne 19. marca 1921 v Ormožu ob 8. uri zjutraj, pri Sv. Tomažu ob 3. uri popoldne, pri Sv. Trojici v Halozah ob 8. uri zjutraj, v Leskovcu ob 11. uri predpoldne.

Dne 20. marca 1921 pri Veliki Nedelji ob 8. uri zjutraj, v Središču ob 3. uri popoldne in pri Sv. Vidu niže Ptuj ob 8. uri zjutraj.

V mariborskem okrajnem glavarstvu:

Dne 13. marca 1921 v Smarčnu pri Vurbergu ob 8. uri zjutraj, v Dogošah ob 3. uri dopoldne, v St. Ilju v Slov. gor. ob 8. uri zjutraj, v Slivnici pri Mariboru ob 8. uri zjutraj, v Hočah pri Mariboru ob 11. uri predpoldne, v Studenicah pri Poljčanah po maši, v Kamnici pri Mariboru ob 8. uri zjutraj.

Dne 19. marca 1921 v St. Lenartu v Slov. gor. ob 8. uri zjutraj, v Slov. Bistrici ob 8. uri zjutraj.

Dne 20. marca 1921 pri Sv. Benediktu ob 8. uri zjutraj, pri Sv. Lovrencu na Pohorju ob 8. uri zjutraj.

V ljutomerskem okrajnem glavarstvu:

Dne 19. marca 1921 v Križevcih ob 8. uri zjutraj, pri Mali Nedelji ob 3. uri popoldne.

Dne 20. marca 1921 v Ljutomeru ob 8. uri zjutraj.

V slovenjegraškem okrajnem glavarstvu:

Dne 19. marca 1921 v Ribnici na Pohorju ob 8. uri zjutraj.

V celjskem okrajnem glavarstvu:

Dne 13. marca 1921 v Ponikvi ob južni žel. ob 8. uri zjutraj.

V konjiškem okrajnem glavarstvu:

Dne 19. marca 1921 dopoldne na Frihovi, popoldne ob 3. uri v Konjicah.

Dne 20. marca 1921, dopoldne po sv. maši v St. Jerneju, popoldne po večernicah v Ločah.

PROTESTNI SHODI zoper vladne kulturnobojne namene in zoper ukinitje ženske volilne pravice za slovenske žene in dekleta so se vršili minulo nedeljo ob nastopu potnem obisku: v Laškem in v Sv. Jurju ob juž. železnici, kjer je govoril in poročal poslanec dr. Hohnjec ter pri Sv. Jakobu v Slov. gor., kjer sta govorila poslanec Roškar in profesor Vesenjak.

Tedenske novice.

ZOPER UVEDBO POLETNEGA CASA ali takozvane Viljemove uro je postal poslanec dr. Hohnjec v imenu Kmetijske zveze naslednji protest: Čast mi je in dolžnost v imenu

kmetijske in delavskega ljudstva opozoriti vlado, naj v naši državi ne upelje takozvanega poletnega časa. Vest, da se namerava letos zopet vpeljati poletni čas, je vzbudila med kmeti in delavci veliko nevoljo, osobito radi tega, ker se je dosedaj ta uredba slabo obnesla in je v gospodarskem oziru neugodno vplivala. Dobivam od vseh strani prošnje, naj se potegnem pri vladi za to, da se v naši državi ne upelje ta novotarija. Kot razloge, ki jih naznanja kmetstvo in delavsko ljudstvo, navajam sledeče: 1. Sojska deca v hribovskih in od šol oddaljenih krajih vsled uvedbe novega časa zelo trpi. Zvečer pred mrakom ne pridejo k počitku, zjutraj pa morajo v kraji, kjer imajo 1 do 2 uri v šolo, vstati že najmanj ob 6 uri t. j. po starem ob 5. uri, tako da imajo za počitek določenih samo po 6 ur. Otroci hiraajo in tudi učni uspehi so slabši. 2. Poljedelci in delavci v poletnem času nikdar ne morejo pred nastopom teme, t. j. po novem času okoli 10. do 11. ure k počitku. Zjutraj pa, če se držijo ure, je ob 3. uri že napočila zora. Ob času košnje in žetve pa se vstaja že eno uro poprej. Tako marajo spati kmetje in delavci samo po nekaj ur, kar jim je v škodo telesnemu zdravju. Nasledke tega: nezadovoljnost in velika utrujenost ljudstva. 3. Z uvedbo novega časa se napravi tudi velika zmešnjava. Ogromna večina ljudstva absolutno ne mara nič vedeti o novem času. Iz tega nastanejo velika pomeče glede vožnje vlakov, poklica na sodnijo in druge urade itl. Poljedelec je n. pr. poklican v 4 do 6 ur oddaljeno mesto na sodnijo. On se drži svoje solatne, t. j. prave ure Zamudi vlak, zamudi obravnavo in si napravi več 1000 K škode. Takih slučajev je bilo že lansko leto celo vrsto. 4. Med slovenskim ljudstvom vlada še poleg tega velika antipatija proti novemu času, ker je v Sloveniji veljala domaća uvedba poletnega časa kot stvar nemškega izvora, vulgo Viljemov čas. Z ozirom na te razloge zahtevam, da kr. vlada opusti uvedbo novega ali po letnega časa.

PROTI VOJSKI. V beograjskem ustavnem odboru je zahteval naš poslanec Sušnik, da naj se v Jugoslaviji uvede takozvana ljudska vojska (mitica, sestavljena iz prostovoljno službečih vojakov) in da naj se zniža sedanje število vojaštva na minimum. Vojaško breme je neznosno. V tekočem proračunu je za vojsko določenih 1 milijardo in 120 milijonov, dočim bi bi prosvetno ministrstvo komaj 130 milijonov. Poslanec Sušnik je zahteval, da naj služijo Hrvati in Slovenci v domačih krajih; častniki morajo za mostvom boljše postopati nego do sledi. Proti zahtevam poslanca Sušnika je govoril vojni minister.

DUHOVNISKE VESTI. G. Preglej, dosedaj župnik v Stranica, je s 1. marcem nastopil župnijo Sv. Lovrenca na Pohorju. G. Ali, vikar v Celju, je dobil župnijo Sv. Andraž v Sl. gor. G. kaplan Vrbanišak, ki je bil od Velike Nedelje prestavljen k Sv. Jurju ob južni žel., je radi bolezni dobil začasni dopust.

MOTENJE SHODOV. Minister za notranje zadeve je odredil, da morajo policijske oblasti izročiti sodišču vsakogar, ki bi motil zborovanja. To naj si predvsem zapomnijo samostojni hujšaki, ki so v volitvi dobili zelo radi motila naša zborovanja.

KRAJEVNE ODBORE Kmetijske zveze še enkrat opozarjamo, naj nam vendar vrnejo vprašalne pole, ki so jih nedavno dobili. Proč z malomarnostjo! Na delo! Ako tekem osam dni ne bomo dobili vprašalnih pol od zastopnikov župnijskih odborov, bomo iste župnije, ki se ne zganejo, obavili. Velika večina krajevnih odborov tako detuje, da zaslužijo vse pohvale. — Tajništvo v Mariboru in Celju.

AGRARNI ODBORI, ki imajo nalogo, da sodelujejo pri izvedbi razdelitve velikih posestev, so radi nepazljivosti naših ljudi prešli večinoma v roke naših nasprotnikov. Tako si hočejo sedaj, graščinska posestva razdeliti med seboj samo socialni demokrati, samostojneži in liberalni bogataši. Opozarjamo naše viničarje, delavce, kočarje in druge, ki potrebujejo za svojo družino več zemlje, ali bi si radi ustanovili svoj lasten dom, da nemudoma sporočijo svoje pritožbe proti postopanju agrarnih odborov tajništvu

Kmetijske zveze v Mariboru. Slišimo, da so ponekod dali v najem graščinsko zemljo ljudem, ki imajo sami preveč zemlje, ali pa celo takim, ki iste sploh ne znajo obdelovati. Ne dajte se opehariti!

LEPO ZBOROVANJE KZ se je vršilo v nedeljo, dne 6. t. m. v Spodnji Polskavi pri Pragerskem. Govorila sta narodni poslanec Pišek in uradnik Golob, ki sta v daljših govorih orisala notranjepolitični položaj in pokazala pogubne posledice centralizma. Navzoči so bili tudi politični nasprotniki, ki so se pa vse drugače vedli kot pred volitvami. Upamo, da se bodo vsi zaslepljeni volilci vrnili v kmetijski tabor KZ.

SODBA SRBSKIH KMETOV. V 92. številu srbskega kmetijskega lista „Selo“ je izšel zelo zanimiv uvodni članek pod naslovom „Vlada nasilja in mraka.“ Clankar piše, da imamo v naši državi danes nazadnjaško demokratsko-radikalno vlado, ki se opira le zgolj na — bajonete. V naši državi vlada danes bankirstvo, izvozničarstvo, mrak, nasilje in — militarizem. Strašno gospodarstvo v naši državi, ki jo hočejo spraviti na kant. Vse se že klanja zlatemu teletu koristolovstva. Odkar je zavladal „podkralj“ Pribičević v osrednji vladi, ni več politične svobode. Kdor se zgraža nad nesramnim delovanjem demokratske čuštarije, je „protidržavni hujšak.“ To je sodba srbskega kmeta v današnji vladi demokratskih in radikalnih samodržcev. Srbski zemljoradniki (kmetje) se borijo proti tej vladi, naši slovenski samostojneži jo pa hočejo podpirati. Dr. Vošnjak je s svojim glasom v imenu 18.000 slovenskih kmetov podprl demokratsko zalego pri vladnih jaslih in vsi tisti, ki se danes ogrevajo za Samostojno, podpirajo protiljudsko politiko liberalnih izvozničarjev. Slovenski kmet, pridruži se v svojem naziranju naši Kmetijski zvezi, ki se bori istotako kot srbski kmet proti centralističnim pijavkam jugoslovanskega ljudstva!

BIVSI STOTNIK avstrijske armade — Sancin lazi sedaj okoli slovenskoštajerskih kmetov in igra vlogo agitatorja Samostojne. Kdo je ta mož? Bil je za časa vojske voditelj urada za rekvizicije. Mož je tudi verižil s žizolom. In tak človek si še drzne danes nastopati kot „voditelj“ slovenskoštajerskih kmetov. Naj raje popravi krivico, ki jo je z rekvizicijami napravil našemu ljudstvu!

PROTESTNA RESOLUCIJA občinskega odbora v Tinjem. Odbor občine Tinje je v seji dne 3. marca t. l. soglasno sklenil sledeče tri predloge: 1. Občinski odbor odločno protestira proti uveljavljanju ukaza g. ministra za uk in bogočastje, „da se naj šolska mladina vzgaja v „sokolskem duhu“, temveč zahteva versko-nravno vzgojo otrok. 2. Poslanec Jugoslovanskega kluba naj vložijo nujno interpelacijo na ministra za finance, da isti vse potrebno ukrene, da bodo vojna posojila, ki so jih podaniki Slovenije prejšnji avstrijski vladi dali, tudi od države SHS pripoznana in ob določenem času izplačana. 3. Zahtevamo, da se dovolj izvoz živine v Nemško Avstrijo proti zelo znižani izvozni ceni ni. Ta naredba bi regulirala cene za glavno živino tako, da bi bilo v prid živinorejcem.

CELJSKA OKOLICA. Kar počenja zadnji čas naše okrajne glavarstvo, to presega že vse meje in mor razburiti vsakega še tako mirnega človeka. Tako krivično menda ne nastopa nobena politična oblast v celi Jugoslaviji, kakor celjsko okrajno glavarstvo. Dne 27. febr. je isto prepovedalo shod KZ in ženski shod ter jeto prepoved utemeljilo s kozami. Kljub tozamu je pa dovolilo isti dan sokolsko slavnost, katere so se udeležili razni zastopniki iz cele Savinjske doline in tudi iz okuženih krajev. V Narodnem domu so menda vsakega gosta, predno je odšel, razkužili. Dne 4. t. m. je bil napovedan velik socialistični shod v Celju. Radovedni smo bili, kaj bo ukrenilo okrajno glavarstvo. A kako smo se začudili, ko smo izvedeli, da se je smel shod mirno vršiti, dasi so se ga udeležili sodrugi iz cele okolice. Še bolj smo se začudili, ko smo izvedeli, da shod baje na okrajnem glavarstvu niti ni bil naznanjen. Dne 5. t. m. se je vršil v Celju običajni sred-

postni sejm. Okoli 9. ure, ko je bilo za sejmu že prav živahno in se je trlo ljudstva po ulicah, se na okrajnem glavarstvu nenkrat spomnijo, da so v mestu koze. Množice seveda ni bilo mogoče nagnati iz mesta, pač pa so morali takoj razni trgovci in kramarji spraviti svojo robo in blago in takoj zginili. Na ta način je bilo sejma konec in ljudje so morali prazni domov. Kaj takega je razum pri nas edino le še mogoče v Macedoniji. To je blagoslov centralizma, ki so nam ga vsilili demokrati in samostojneži. Ker smo svobodni državljani in hočemo enake pravice za vse, zato proč s pogubnim centralizmom, dokler še ni prepozno.

CEPLJENJE KOZ v celjski okolici. Koliko skrb in lubezen ima za nas kmete celjsko glavarstvo, je pokazalo v torek dne 1. t. m. Ta dan je napovedalo cepljenje koz po posameznih vaseh celjske okolice. Ljudje so se zbrali v določenih hišah, čakali so tam celi dan, zdravnika pa ni od nikoder. Šele drugi dan jim je zmanjkalo cepila. To so gospodje vedeli že poprej, pa kot hinavskim ljudskim prijateljem se jim ni zdelo vredno, o tem ljudi take obvestiti, temveč so nazpustili čakati ponekod cel dan, dokler se nismo sami nevoljni razšli. Ali se to ne pravi imeti ljudi za norca? Vedno bolj spoznamo blagoslov protiljudske demokratske vlade. Naj le še enkrat pridejo ponujati svoje kandidate. Celjskemu okrajnemu glavarstvu, kjer sedijo sami demokrati, pa ne verjamemo nič več.

STRAŠNA MORILKA v Savinjski dolini. V Savinjski dolini vlada v vsi grozoto nalezljiva bolezen črne koze. Ni še dognano, odkod se je zanesla ta strahovita nalezljiva bolezen. Eni pravijo, da so jo zanesli vojni vjetniki, ki so se vrnili iz Rusije, drugi pa zopet zatrjujejo, da so jo zanesli cigani, ki so prišli iz Koroškega. Ta strašna morilka razsaja po vsej Savinjski dolini, toda najhujše v Lučah in Celju. Samo v Lučah je baje v zadnjem času pomrlo že nad sto oseb. Kaj po več mrličev pokopljemo samo v enem dnevu. Bolezen si izbira svoje žrtve največ v mladeničih in mladenkah v starosti do 24 let. Nič veliko bolje ni v Celju. Ta strašna bolezen se bode s strahovito naglico razširila po vsej Sloveniji in še hujše razsajala med našim ljudstvom, kakor vojna, ako namreč se oblasti ne bodo pravočasno zavedale groznega položaja. Toda naše oblasti store bore malo, da bi zajezile razširjanje bolezni. Strogih zdravstvenih odredb ni nobenih. Uradni zdravnik pride vsakih 14 dni popravovat o stanju te bolezni. Ako pomislimo, da ima Gornja Savinjska dolina samo enega zdravnika, dočim je v Celju in v Mariboru skoro v vsaki drugi hiši nastanjen zdravnik, si pač lahko predstavljamo obupni položaj našega tamosnjega ljudstva. Sokolski poduk se vrši povsod nemoteno, čeprav razsajajo črne koze na vseh koncih in krajih. Sploh je vsak promet, tudi poštni, neoviran, če, rav je znano, da se ravno s pismi lahko nevarno raznaša ta bolezen. Sicer se je odredilo splošno cepljenje koz, toda kaj pomaga, ko se je temu izognila več kakor polovica prebivalstva. Zakaj se ne vrši priskilno cepljenje koz pod strogim nadzorstvom? Oblasti, obtožujemo vas zaradi malobrižnosti napram tej nevarni in nalezljivi bolezni! Zahtevamo brezpogojno, da oblasti pošljejo takoj potrebno število zdravnikov v Savinjsko dolino, da se konfurmira vsi eni kraji, kjer razsaja ta bolezen, da se zaprejo šole in ustavi vse pisarniški promet v okuženih krajih ter končno, da se nemudoma uvede po vsej Sloveniji priskilno cepljenje koz. Če teh naših prištev ne bomo in tudi ne moremo odstopiti niti za las, kajti zadosti dolgo smo gledali tozadevno malobrižnost poklicanih činiteljev!

ALI VIDITE, KAM GRE DENAR? Ministrski svet je podelil oslojškemu Sokolu 15.000dinarski kredit za letošnji sokolski zlet v Sušici. — Sodbo s. naj ustvari naš jugoslovanski davkoplačevalec. Sicer smo pa radovedni, kako bo Sokol povznel to „posojilo“, ki ni pravzaprav ničesar drugega, nego „velikodušno darilo“ liberalne vlade v Beogradu. Sokolstvo podpirajo, revežev pa ne vidijo!

KAKO ZIVLENJE, taka smrt. Dne 3. marca se je zastrupil v vasi